

HØYTIDSPRAT

PÅSKE

STUDIEHEFTE

Den Norske
Israelmisjon

JØDISK PÅSKEFEIRING

Påskan starter med påske. Det er kanskje en merkelig formulering, men den kristne påskan starter med feiringen av den jødiske påskan. Da Jesus instiftet nattverden var det som en del av den jødiske påskefeiringen som en feiret til minne om jødernes utvandring fra Egypt. Det er noe uenighet om dateringen til utvandringen fra Egypt, men en sier gjerne at den fant sted ca. 1300 f.kr.

Det hebraiske ordet for påske er Pesach og betyr "forbigang" og viser da til dødsengelen som gikk forbi alle hus som hadde merket dørkarmen med blodet fra påskelammet. Dette var en stor pilgrimsfeiring for det jødiske folk. På Jesu tid vandre jødene til tempelet i Jerusalem for denne høytiden. Etter at tempelet ble revet ned i år 70 e.Kr stoppet den pilgrimsvandringen, men påskefeiringe er en svært viktig feiring for jøder verden over, også i dag.

HVA KAN VI LÆRE AV PÅSKEFEIRINGEN?

"En og samme lov skal gjelde for den som er født i landet,
og for innflytteren som bor hos dere".

Påskefortellingen om Egypt har alltid fascinert meg. Den er en dramatisk fortelling som mange kjenner godt til og den er fylt av viktig symbolikk som knyttes opp mot den kristne påskefeiringen. Likevel oppdager jeg stadig nye perspektiver i møte med fortellingen fra Egypt og fortellingen i Jerusalem noen århundrer senere. La oss se nærmere på tre ting vi kan lære noe av.

Å ikke ville se Guds under.

Det som aldri slutter å forbause meg er hvordan Farao ikke ønsker å se det åpenbare. Undrene, eller plagene, kommer på rekke og rad. Likevel nekter han å se dem som et tegn på at det er Gud som er på ferde og som ønsker å få folket sitt ut av Egypt.

Det samme har forundret meg når jeg leser historien om Jesus. Jesus sier jo selv, «*Hadde dere trodd Moses, hadde dere også trodd meg. For det er meg han har skrevet om*».

Også når Peter og Johannes skal foran rådet erkjenner rådet at de to hadde gjort et stort under, men det bestemmer seg likevel for å pålegge Johannes og Peter å ikke tale mer om Jesus. Det får meg til å undre over hvilke tydelige under jeg ser i dag, men bortforklarer.

Jesus som jøde

Den andre tingen som blir stadig tydeligere for meg er hvor jødisk fortellingen om Jesus er. Hele tiden møter vi jødiske skikker og fester. Jesus feirer den jødiske påskefeiringen (Pesach) og innstifter nattverden under feiringen. I de fire evangeliene henvises det hele tiden til loven, profetene og skriftene, altså Torahen/GT. Ser du det? Jeg kan anbefale deg å lese påskefortellingene igjen og se om du ser alle henvisningene.

Gudsfolket åpnes for alle

«*Om innflytteren som bor hos deg, vil holde påske for Herren, skal alle menn hos ham omskjæres. Da kan han være med og holde høytid*» 2.Mos.12:48.

Ved utvandringen blir det jødiske folk pålagt å feire påske. Men allerede her ser vi at Gud tenker på ikke-jødene. Dersom de gjennomfører den jødiske skikken for omskjæring, kan de bli innlemmet i påskefeiringen til Guds folket. En kan bli del i Guds velsignelse allerede her, men det åpnes enda mer når Jesus soner alles synder og overvinner døden.

Det er altså ikke noe helt nytt at Jesus åpner opp Guds folket for alle folkeslag, men Jesus gjør det gjeldene en gang for alle. Og han gjør det gjennom det eksisterende Guds folket og ved å oppfylle deres skikker, skrifter og løfter.

SPØRSMÅL & REFLEKSJON

1. Les igjennom 2. Mosebok kapittel 12 og Markus kapittel 14 - 16 før dere møtes.
2. Se Filmen "Høytidsprat - Påske og Påskemåltid" på YouTube.
3. Gå igjennom følgende spørsmål i fellesskap:

- Hva betyr det at påske startet med påske? Hvorfor er det viktig at de to knyttes sammen?
- Hva forteller det oss at Jesus feiret den jødiske pilgrimsfesten påske og holdt påskemåltid?
- Er det noe vi kristne kan lære av påskemåltidet?
- I Høytidspraten hører vi om at den pakten som Gud inngikk med det jødiske folk forstås som noe som ikke bare gjaldt dem han inngikk den med i fortid, men at den gjelder etterkommerne i dag. Hva kan det bety for oss som kristne i dag?
- Hvordan kan vi leve i enhet med hverandre og med Gud?
- Hvorfor tror du disse tekstene og historiene har vært så viktig for jødene gjennom alle tider?
- Hva sier disse tekstene om Guds omsorg og trofasthet?

Scan QR-Koden for å se Video

https://www.youtube.com/watch?v=syq3Fam5s_I

ANBEFALT LITTERATUR

- Ole Christian Kvarme (1996/2019): Åtte dager i Jerusalem
- Dag Buhaug (1991): Jødiske Høytider i Evangelisk Lys
- Victor Buksbazen (1954): The Gospel in The Feast of Israel
- Jan Holm Mortensen (2018) Jesus og de jødiske fester
- Du finner også mange gode artikler om påske på www.israelsmisjonen.no

PÅSKEMÅLTID

Vi vet at Jesus selv feiret påskemåltid med sine disipler. I evangeliet etter Matteus står det at på den første dagen i de usyrede brøds høytid kom disiplene til Jesus og spurte: Hvor vil du vi skal gjøre i stand til påskemåltid for deg? Mens Johannes skriver at Jesus og vennene hans like før påkehøytiden [...] holdt måltid.

Trolig er det påskemåltidet Jesus spiste ikke helt identisk med det vi har i dag, selv om det er flere elementer som ligner. Påskemåltidet har lange tradisjoner, som strekker seg årtusener tilbake, og selv om måltidets form har endret seg i løpet av historien, er poenget det samme.

Gjennom påskemåltidet forkynnes og fortelles påskens budskap i både ord, smak og fellesskap. Med andre ord er påskemåltid en alle tiders måte å feire påske på. Det kan gjøres i menigheten, med familien eller i et smågruppefellesskap.

Scan QR-Koden for ressurser

<https://www.israelmisjonen.no/ressurser/materiell/hoytidsprat/paske>

HVA ER HØYTIDSPRAT?

Høytidsprat er en videopodcast som tar for seg de jødisk-kristne høytidene. Høytidene er en skatt som er svært fremtredende gjennom hele Bibelen, og som utgjør viktige inngangsporter til en fordykning i Bibelens fortellinger og innhold.

Høytidspraten blir produsert for Den Norske Israelsmisjon (DNI) og ledet av seniorrådgiver Rolf Gunnar Heitmann. Hver episode har med seg en gjest som er ekspert på temaet, og som er tilknyttet DNIs Fagpanel. Israelsmisjonen er en misjons- og kompetanseorganisasjon som ønsker å dele evangeliet med det jødiske folk og å hjelpe kristne til å fordype seg i Bibelens og troens jødiske røtter. Hvert år besøker vi en rekke bibelskoler, folkehøyskoler, høyskoler, menigheter, kirker og forsamlinger for å skape bibelengasjement, motivere til mer bibelbruk og for å gi mer kunnskap og kjennskap om hvem Gud er.

Ønsker du besøk av oss eller råd til å øke bibelengasjementet i dine sammenhenger?

Ta gjerne kontakt på post@israelsmisjonen.no

”

Kontakten med jødedommen og jøder som jeg har fått gjennom Den norske Israelsmisjons arbeid, har vært av avgjørende betydning.»

Oskar Skarsaune,
PROFESSOR EMERITUS VED MF

Den Norske Israelsmisjon

Vil du motta Først gratis?

Vi har lyttet til leserne og derfor blir bladet ikke bare gratis, men det kommer også ut oftere!

Vi øker fra 5 til 10 årlige utgivelser. Bladet blir kortere, men vi skal fortsette å løfte frem vitnesbyrd, nyheter og bønneemner fra arbeidet.

Vårt største ønske for bladet, er at det skal være **et viktig hjelpemiddel i våre bønneliv**. For bønn er helt essensielt i arbeidet vi driver sammen.

X10
10 ganger
i året!

Vil du få et unikt innblikk i hva Gud gjør blant det jødiske folk?

Bli abonnent gratis i dag.

Registrér deg via QR-koden nedenfor, eller gå inn på lenken: gave.israelsmisjonen.no/bli-abonnent

(De som allerede er abonnenter, trenger ikke registrere seg på nytt.)

